Sēdes video translācija 04.02.2022 9.00 9.20 11.00 11.20 13.30 15.30 17.30 18.05

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2188
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=f12a9a7e-01c4-4de2-aac1-17c1eb31e74a

04.02.2021. 13.Saeima trīspadsmitā sēde-ziemas sesija ārkārtas-attālināti *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Inese Lībiņa-Egnere, Dagmāra Beitnere-Le Galla*
2021.gada 4. februārī sēde (otrā) sākas pl. 09:20
sēde slēgta pl. 11:06, sēdes ilgums- 1 h 10 minūtes (neieskaita pārtraukumu)

PIEBILDE: Vienā dienā 4. februārī pamīšus notiek četras atšķirīgas sēdes: nr.10, nr.12, nr.13, nr.14 (ziemas sesija).

Latvijas Republikas 13. Saeimas ziemas sesijas trīspadsmitā (attālinātā ārkārtas) sēde 2021. gada 4. februārī

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre Inese Lībiņa-Egnere.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītāja. Cienījamās deputātes! Godātie deputāti! Sākam 2021. gada 4. februāra otro attālināto Saeimas ārkārtas sēdi.

Darba kārtībā – Prezidija ziņojumi par iesniegtajiem patstāvīgajiem priekšlikumiem.

Lēmuma projekts **"Par tiesas sprieduma pasludināšanu Alekseja Navaļnija lietā un demokrātiskās opozīcijas, pilsoniskās sabiedrības un mediju apspiešanu un vajāšanu Krievijas Federācijā"**.

Ārlietu komisija ir iesniegusi šo patstāvīgo priekšlikumu - lēmuma projektu.

Ja kādam deputātam ir iebildumi pret šā patstāvīgā priekšlikuma izskatīšanu šajā sēdē, lūdzu pieteikties.

Lūdzu aktivizēt sadaļu par procedūru.

Deputātiem iebildumu nav. Sāksim izskatīt iesniegto Saeimas lēmuma projektu.

Ārlietu komisijas vārdā - deputāts Rihards Kols. Lūdzu!

R. Kols (NA).

Cienījamā sēdes vadītājas kundze! Cienījamie, godātie kolēģi! Šodien mums jārunā par Krieviju un tās atbildību pret starptautiskajām tiesībām, principiem, cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, par Ārlietu komisijas iesniegto Saeimas lēmuma projektu "Par tiesas sprieduma pasludināšanu Alekseja Navaļnija lietā un demokrātiskās opozīcijas, pilsoniskās sabiedrības un mediju apspiešanu un vajāšanu Krievijas Federācijā".

Navaļnija indēšana, aizturēšana un tiesas lēmums par arestu ir tiešs starptautisko tiesību, cilvēktiesību un indivīda pamatbrīvību pārkāpums. Latvijai un arī starptautiskajām organizācijām ir ātri un izlēmīgi jāreaģē uz Maskavas grotesko parodiju par tiesiskumu.

Šis paziņojums tapis uz 29. janvārī Ārlietu komisijas pieņemtā paziņojuma pamata, kurā komisija pieprasīja nekavējoties atbrīvot Navaļniju un veikt izmeklēšanu par viņa indēšanu un aicināja Krievijas varas iestādes izbeigt pilsoniskās sabiedrības vajāšanu un apspiešanu. Pēc sprieduma pasludināšanas situācija ir tikai un vienīgi pasliktinājusies, šķērsota vēl viena tiesiskā nihilisma robeža - Eiropas Cilvēktiesību tiesas sprieduma ignorēšana. Tā bija kārtējā Krievijas īstenotā politparaugprāva, kurā tiesas verdikts ir rakstīts ar Kremļa spalvu.

Un īss ieskats kontekstā. Kremļa opozicionāru Alekseju Navaļniju aizturēja Maskavas lidostā brīdī pēc tam, kad viņš bija ieradies no Vācijas, kur viņš ārstējās pēc saindēšanās ar *Novičok* 2020. gada augustā Krievijas pilsētā Tomskā. Nākamajā dienā pēc atgriešanās Krievijā kļuva zināms, ka Navaļnijs ir apcietināts uz 30 dienām, to skaidrojot ar to, ka Navaļnijs esot pārkāpis viņam 2014. gadā piespriestā nosacītā cietumsoda noteikumus.

2. februārī Maskavas tiesa piemēroja Navaļnijam divu gadu un astoņu mēnešu cietumsodu vispārējā režīma kolonijā. Politiski motivētas un safabricētas tiesas prāvas bez tiesiskuma Krievijā nav retums. Vakardienas spriedums pret Navaļniju arī ir tālu no tiesiskuma principiem. Tas balstās uz spriedumu, kuru Eiropas Cilvēktiesību tiesa 2017. gadā atzina par patvaļīgu, politiski motivētu un tādu, kas ir pretrunā ar taisnīgas tiesas principiem. Navaļnijam piespriestais ieslodzījums ir pretrunā ar Krievijas starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā, kuras Krievija ir uzņēmusies kā Eiropas Padomes, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas un ANO dalībvalsts. Šīs normas joprojām tai ir saistošas, lai kādus atpakaļgaitas regulējumus Krievija pieņemtu.

Saeimas paziņojuma projekts, ko šodien skatām, ir skaidra pozīcijas paušana, iestājoties par cilvēktiesībām un starptautisko tiesību ievērošanu. Mēs aktīvi esam iestājušies pret notikumiem Baltkrievijā, solidarizējušies ar baltkrievu pilsonisko sabiedrību laikā, kad režīms brutāli apspiež savu tautu. Un šobrīd esam liecinieki līdzīgiem notikumiem Krievijā. Tas pieprasa nelokāmu reakciju no starptautiskās sabiedrības, attiecīgi aicinot Eiropas Savienības institūcijas pastiprināt Eiropas Savienības atbildes soļus, ieviešot ierobežojošus pasākumus un aicinot citas dalībvalstis reaģēt uz šo tiesiskuma parodiju, ko demonstrē Kremlis.

Fakts, ka, neraugoties uz mīnus 60 grādu temperatūru, Sibīrijā notika plaši protesti, uzskatāmi demonstrē, cik ļoti viņiem ir apnicis šis režīms. Cilvēki ir noguruši, nomocīti ar neskaitāmiem viltus ziņu stāstiem, kas stāsta, ka ir labi, bet viss liecina par pretējo. Viņiem ir apnikusi mierināšana ar stāstiem par fiktīviem ārvalstu naidniekiem, kas vēlas uzbrukt, jo viņi atminas, ka vairāk nekā 30 gadu laikā uzbrucēja pozīcijās ir atradusies tieši Krievija.

Jāsaka, arī Eiropa vairs nedrīkst izvairīties no tālejošām debatēm par attiecībām ar Krieviju prezidenta Putina vadībā, pat ja tas nepatīk un pat ja tas atklās mūsu dažādos redzējumus un prioritātes.

Skaidra pozīcija, diplomātiski nelaipojot, ir ne tikai steidzami nepieciešama, bet arī neaizstājama. Arī tām Eiropas Savienības dalībvalstīm, kas vēlas draudzēties ar Putina Kremli, ir jāiestājas par Eiropas Savienības principiem un vērtībām, tāpat arī jādara gan Eiropas Savienības, gan Eiropas... tas jādara ir gan Eiropas Savienībai, gan Eiropas Padomei. Reakcijai jābūt konsekventai, un samierniecīskums nedrīkst kļūt par pašmērķi. Krievu tauta nav pelnījusi dzīvot tajā korupcijas un noziedzības purvā, kurā tā ir iegrimusi pēdējās desmitgadēs.

Šāda veida noziedzīgas darbības izgaismo Putina režīmu, skaidri parādot, cik tālu ārpus saprāta robežām un civilizētiem, politiskiem standartiem atrodas viņa uzvedība. Fakts, ka visa opozīcija režīmu apsūdz disidentu un kritiķu nogalināšanā, pārsniedz visas pieļaujamās... starptautiskās līdzāspastāvēšanas robežas un pelna neko citu kā tikai absolūtu nosodījumu no pārējās pasaules.

Kamēr Žozefs Borels, Augstais pārstāvis ārlietās, mēģina runāt ar Krieviju, mums jānodod arī mūsu vēstījums viņiem, ka mēs sagaidām stingru nostāju un Navaļnija atbrīvošanas pieprasījumu.

Kolēģi, aicinu atbalstīt Ārlietu komisijas sagatavoto Saeimas paziņojumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Godātie kolēģi! No lēmuma projekta iesniedzēju puses... Mēs varam secināt, ka šie iesniedzēji ir ļoti labi izpētījuši un ļoti labi informēti par tiem notikumiem, par kuriem tiek rakstīts šajā lēmuma projektā.

Ir labi, ka cilvēki meklē informāciju, labi, ka cilvēki ir informēti par notikumiem citā valstī. Un būtu arī ļoti labi, ja tās problēmas, kuras tiek norādītas šajā lēmuma projektā, mēs arī liktu aiz auss un nepieļautu nekādā gadījumā, nekad, nemūžam attiecībā arī uz mūsu pašu valsti.

Konkrēti es runāju par tiesnešu neatkarību, jo diemžēl dažādi signāli, ko mēs arī redzam gan mūsu publiskajā telpā, gan arī no mūsu amatpersonu retorikas, varētu liecināt par to, ka mēs esam pietuvojušies savā ziņā tādam riskam... par tiesu varas neatkarības iespējamu ietekmēšanu. Nekādā gadījumā mēs to nedrīkstam pieļaut, ņemot vērā to, ka lēmuma projekta iesniedzēji ļoti centīgi cenšas aizrādīt citai valstij... tajā valstī esošās problēmas. Tātad, lūdzu, neaizmirstam arī par sevi, neaizmirstam arī par to, ka, piemēram, Saeimas vairākums pagājušā gada nogalē ir nobalsojis par kāda tiesneša atcelšanu tikai tāpēc, ka viņa lēmumi kādam nebija patikuši.

Mēs nedrīkstam pieļaut šādu situāciju. Mēs strādāsim pie tā, lai mūsu tiesu varas neatkarība netiktu ietekmēta nekāda veidā - nekādu politisku procesu vai kādu interešu dēļ. Tas ir viens, kas mums noteikti būtu jāiegaumē šī lēmuma projekta sakarā.

Otrs, kas mums noteikti būtu jāņem vērā, ir tas, ka droši vien... droši vien savā ziņā varbūt ir taisnība tiem, kuri saka, ka mums ir svarīgi būt principiāliem, mums ir svarīgi būt, nu, komandā ar kādiem... komandā pret kādiem, jo mēs esam maza, gudra valsts, mums ir jāsaprot visas tendences. Tas varētu būt tā, taču problēma ir tajā, ka tie, kuri runā par principiem, un tie, kuri runā par to, ka mums ir jāstāv uz kādas konkrētas pozīcijas, - viņi nekad nemaksā par šiem principiem. Nekad!

Ja Kola kungs vai Rinkēviča kungs ar šo paziņojumu būtu riskējis ar savu darba vietu... Es saprotu, ka maksimālais, kas šobrīd draud tiem cilvēkiem, kas šos paziņojumus atbalsta, ir varbūt iebraukšanas aizliegums Krievijā. Bet tas jau jūs nemaz nesatrauc.

Tātad... Ja Kola kungam maksātu darbu šis paziņojums, šis viņa princips... vai visiem, kas tagad runās... nezinu - Voikas kundze, Baumanes kundze... Ja tas jums maksātu jūsu mandātu, Saeimas deputāta mandātu, - visu cieņu! Es jūsu priekšā paklanītos, un es jūs atbalstītu ar aplausiem. Taču ir viena nianse - visas jūsu runas, visas jūsu uzstāšanās, visas jūsu it kā drosmīgās pozīcijas jums nemaksā pilnīgi neko, bet maksā kādam citam.

Un šeit mēs runājam par tiem cilvēkiem, kurus Rinkēviča kungs savā ārlietu debašu runā nievājoši nosauc it kā par pusoligarhu interešu atbalstītājiem. Tie ir cilvēki, kuri zaudē darbu, kuri

turpina zaudēt darbu; tie ir strādnieki, kuriem ir jāmēģina atrast veidu, kā pabarot savu ģimeni. Es runāju konkrēti par mūsu tranzīta nozari, par "Latvijas dzelzceļu". Pietiek tikai paskatīties uz ciparіem: 2018. gadā bija konstatēts, ka kravu kritums bija 12 procenti, turpretim jau pagājušajā gadā tas sasniedza 45 procentus. Un "Latvijas dzelzceļš" ir sācis izpārdot jau savas sliedes, jo vienkārši nav nekādas jēgas no tranzīta, ja tā nav.

Un mēs varam, protams, pievienoties dažādiem viedokļiem, mēs varam būt principiāli, mēs varam būt kritiski. Taču ir viena lieta, ko mēs nekad nevarēsim izmainīt, nekad mūžā, - tas ir ģeogrāfiskais izvietojums. Mūsu kaimiņvalsts, mūsu kaimiņzeme Krievija ir ļoti sarežģīta savā struktūrā, savā pārvaldībā, savās politiskajās interesēs, savās pozīcijās. Nenoliedzami ar šādu kaimiņu nav viegli, taču Latvijas pozīcijai ir jābūt... būtu bijis jābūt daudz gudrākai šajā stāstā - daudz gudrākai, diplomātiski cenšoties nepieļaut to, ka Latviju neievēro un neciena, kā arī parūpēties par to, lai Rinkēviča kunga ārlietu ziņojumā par paveikto un iecerēto šī mazā sadaļa par tranzīta biznesu, kurš - pretēji visām politiskajām vēsmām - tomēr kaut kā turpina rāpot uz priekšu... lai šī sadaļa būtu daudz cienīgāka. Jo pēc šī paziņojuma acīmredzot šo sadaļu no sava ārlietu ziņojuma Rinkēviča kungs nākamajā gadā varēs droši svītrot ārā. Droši! Jo Rinkēviča kungs nav paredzējis Ārlietu ministrijas sektorā nekādas jaunas darba vietas tiem cilvēkiem, kuri šo sankciju, šo paziņojumu dēļ būs zaudējuši darbu. Būsim godīgi - tādu cilvēku ir daudz, un tādu cilvēku būs vēl vairāk.

Un arī Kola kungs nav paredzējis darba vietas šiem cilvēkiem. Neviens no šiem drosmīgajiem paziņotājiem par citas valsts... citā valstī notiekošajiem procesiem nekad nebūs nodrošinājis darba vietas cilvēkiem, kuri viņu paziņojumu dēļ savas darba vietas būs zaudējuši. Nekad!

Un vēl jo vairāk... No mums tiek sagaidīts šis lēmuma projekts, tas nav nekāds brīnums. Šo lēmuma projektu jau ir retranslējušas gan vairākas valstis, gan Eiropas institūcijas; mēs vienkārši pievienojamies šim kopīgajam pasākumam ar nosaukumu "nosodījums par konkrētu politiski motivētu prāvu".

Taču šajā gadījumā mēs koncentrējamies, protams, tikai uz vienu gadījumu, mēs nenosodām... nepieminam visus, visus cilvēkus, kuri katrā valstī tikuši politisku motīvu dēļ sodīti vai apcietināti. Mēs koncentrējamies tikai uz vienu, jo šobrīd šī ir aktualitāte, jo šobrīd tā vajag.

Kam to vajag, mēs nezinām, bet mēs skrienam un paziņojam, tāpēc ka visi tā dara. Tāpēc ka mums ir jābūt šajā pulciņā.

Es šodien neatbalstīšu šo paziņojumu. Es nepalikšu ne vienā, ne otrā pusē, tāpēc ka abas puses... abas puses nav īsti pareizas - nedz tā puse, kas mēģina kliegt un teikt, ka mēs nosodām, mēs atbalstām, mēs esam par, mēs esam pret, nedz arī tā puse, kura varbūt, iedziļinoties šajos procesos, būs atradusi kādu pretargumentu. Nē. Mums ir ļoti svarīgi palikt pie mūsu valsts interesēm, pie mūsu Latvijas iedzīvotāju interesēm un nemēģināt stāties ne vienā, ne otrā pusē, bet domāt par mūsu cilvēkiem, jo tad, kad mēs būsim sakārtojuši mūsu lietas, varbūt tad mums atliks laika arī norādīt, ka kādam ir atirusi vīle vai vaļā bikšu priekša, es atvainojos.

Bet šajā situācijā mums ir jāskatās, kas notiek ar mūsu valsti, un jāmēģina ņemt piemēru no tā, kā nevajag darīt, citās valstīs, nevis nosodīt. Jo, kā mēs redzam, arī Baltkrievijas situāciju mēs nebijām spējuši izmainīt, lai kā mēs censtos. Manuprāt, bija divi paziņojumi no Latvijas. Un ko mēs panācām? Mēs panācām to, ka mums situācija ar Baltkrievijas tirgu ir pasliktinājusies. Un cilvēki, kas nāk pie mums no Baltkrievijas, joprojām nesaņem nekādu atbalstu. Mēs neesam tam gatavi. Mēs esam gatavi tikai rakstīt Saeimas lēmuma projektus, nosodīt un pievienoties.

Būsim gudri! Kolēģi, es aicinu jūs vispār neiesaistīties šādu paziņojumu tapšanā un šādu paziņojumu izplatīšanā. Es šodien vispār nepiedalos balsojumā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Stepaņenko kundze! Es atgādinu, ka Saeimas deputātu ētikas kodeksa 7. pants noteic, ka deputāts publiskos izteikumos izvairās no vārdiem, žestiem un citādas rīcības, kas var būt aizskaroša, kā arī nelieto apvainojošus vai ar Saeimas cieņu nesavienojamus izteicienus.

Turpinām debates.

Vārds deputātam Aldim Gobzemam.

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labrīt, sabiedrība! Labrīt, kolēģi! Savu runu es biju domājis sākt citādāk, bet, ņemot vērā, ka Lībiņas-Egneres kundze tikko ierunājās par Saeimas cieņu, man jāatgādina, ka Saeimai sabiedrībā cieņas... sabiedrība neciena Saeimu. Saeimai ir viszemākais reitings, ne par kādu cieņu nevar būt vispār runas.

Bet par Navaļniju. Lēmumu projekti un tamlīdzīgi... Mani vienmēr ir fascinējis tas, ka mēs esam tik šausmīgi aktīvi, norādot uz to, kas ir citās valstīs. Tad piesakās rindām deputātu no pozīcijas, kas ir gatavi runāt par šiem Latvijai tik būtiskajiem ārpolitiskajiem jautājumiem, bet tad, kad ir jāaizstāv vietējie cilvēki šeit, Latvijā, - tad ir klusums, tad pozīcija klusē. Neviens nedz kāpj tribīnē, nedz piesakās attālinātās debatēs, jo nav jau ko pateikt tad, kad jāaizsargā savējie.

Un es piekrītu Jūlijai Stepaņenko, ka parādīt principus tad, kad tu ne ar ko neriskē, bet vienkārši pelni kaut kādus savus reitinga punktus kaut kādā savā iedomātajā elektorātā, patiesībā nav nekāda varonība.

Visi šie paziņojumi tad, kad mēs uzņemamies policista lomu un norādām citām valstīm, ir rezultējušies tajā, par ko atbildīgs ir Rinkēvičs, Kola kungs, ārlietu resora pārstāvji, - ka mūsu valsts ekonomika grimst. "Latvijas dzelzceļš", bagātais uzņēmums, grimst, ostas tukšas, un tādā garā. Varbūt mums kā mazai valstij vajag pasēdēt un bišķiņ pagaidīt, lai tās policistu lomas izspēlē lielās valstis savā starpā, jo mūsu kliegšana neko neizmainīs. Patiesībā no tās kļūs sliktāk mūsu valsts cilvēkiem.

Es neatceros ne reizi, kad Navaļnija kungs būtu iestājies par Latvijas interesēm - par Latvijas ostām, par "Latvijas dzelzceļu", par Latvijas cilvēkiem, Latvijas ekonomiku - un būtu runājis par to, kā apspiež Latvijas cilvēkus; par to, ka Latvijā cilvēkiem nav iespējams dzīvot, ka viņiem jāaizbrauc no Latvijas; par Latvijas uzņēmējiem - par to, ka viņiem jābrauc prom no Latvijas. Un tādā garā. Neatceros nevienu tādu reizi, nevienu publisku paziņojumu. Nekad viņa dzīves laikā.

Un līdz ar to rodas jautājums, vai šis ir tas brīdis, kad mums ir jāiesaistās, atkal kā pirmajiem jāskrien kā tādiem... pa priekšējām rindām. Man liekas, tas nav pareizi.

Jūs varat man nepiekrist, un mums var būt dažādas pozīcijas, bet es gribu nosaukt piemēru, kas rāda, kāpēc šāda rīcība ir klaji demagoģiska, populistiska - tas, ko jūs šodien gribat izdarīt. Un es nosaukšu konkrētu piemēru - nevis vispārīgu, teorētisku, bet konkrētu piemēru.

2021. gada 7. janvārī pulksten 12.31 Valsts policijas Rīgas reģiona pārvalde ir izdevusi lēmumu (ar attiecīgu numuru). Lēmums adresēts Latvijas Republikas pilsonim Mārtiņam Eikenam. Es lasu lēmumā: "Izskatot materiālus," tā raksta Valsts policija, "konstatēts, ka 2020. gada 18. novembrī Rīgā, Brīvības laukumā, pie Brīvības pieminekļa Mārtiņš Eikens... nemainīja atrašanās vietu..." Un tālāk tur garš teksts. Tātad viņš stāvēja pie Brīvības pieminekļa un dziedāja 18. novembrī - pie Brīvības pieminekļa 18. novembrī! Un viņš ir sodīts! Lasu (citēju): "Sodīt pie atbildības saucamo personu Mārtiņu Eikenu, personas kods tāds un tāds, piemērojot administratīvo sodu, kas atbilst 500 eiro."

Par dziedāšanu Latvijas kā neatkarīgas valsts dibināšanas dienā... par dziedāšanu 18. novembrī, vakarpusē, pie Brīvības pieminekļa - par to cilvēkam, Latvijas Republikas pilsonim, uzliek 500 eiro sodu. Un jūs runājat par demokrātiju citās valstīs? Tiešām?!

Tas nav vienīgais piemērs. Es jums nosaucu vienu konkrētu piemēru. Ja jūs man neticat, es varu nosaukt arī lietas numuru. Lietas numurs ir Nr. 15550008446420-3.

Es aicinātu ievērot cilvēktiesības un cilvēku intereses... un tiesības dziedāt Latvijas Republikas neatkarības dienā pie Brīvības pieminekļa... ievērot vispirms Latvijā, lai pēc tam kliegtu par kaut ko, kas notiek citās valstīs.

Un vēl. Pavisam nesen, pirms pāris nedēļām, pilns internets bija ar to, ka miermīlīgus protestētājus, kas sēž parkā, zālītē, ar stekiem dauza Nīderlandē. Es neatceros, ka Kola kungs vai arī Rinkēviča kungs būtu bijuši tik drosmīgi, lai nosodītu šādu policijas agresiju pret neapbruņotiem, miermīlīgiem cilvēkiem, kas vienkārši sēž parkā Nīderlandē. Kāpēc tāda divkosība? Kāpēc attiecībā uz visu to ir klusums un nav nekādu Saeimas lēmumu projektu, nav nekādu skaļu paziņojumu? Un es atbildēšu: tāpēc, ka bailes. Tāpēc, ka ir bailes no tā, ka varbūt tajā Eiropā... ka nesaņems šie cilvēki - pēc savas neveiksmīgās politiķu karjeras Latvijā - amatus Eiropā. Lūk, tas ir vienīgais iemesls, kāpēc nav šādu paziņojumu par to, ka dauza cilvēkus uz ielas Nīderlandē.

Mēs varam par Latviju paturpināt, parunāt arī par citiem jautājumiem, par politiskām tiesas prāvām. Starp citu, lai kā man negribētos pieminēt vienu politisku tiesas prāvu, man nāksies to darīt, jo es esmu stāvējis tuvu klāt tiem notikumiem, kas 2018. gada vasarā notika Latvijā, kad vienu Saeimas deputātu izveda no Saeimas ēkas un iesēdināja kādas tiesībaizsardzības iestādes busiņā. Tika sarīkota politiski motivēta tiesas prāva, sakot, ka šī persona ir nelegāli finansējusi partiju, lai gan šī persona nav finansējusi partiju arī legāli, kur nu vēl nelegāli. Tai personai naudas nebija, par ko finansēt.

Es neatceros, ka Latvijas Republikas Saeima būtu iestājusies par demokrātijas ievērošanu Latvijā. Toreiz priecājās par to, ka opozīcijas pārstāvis tiek sašņorēts. Taču nesanāca tā, kā plānots, jo tas viss pagriezās pilnīgi pretēji - tas iedeva zināmu jaudu kādam politiskam spēkam, kurš šobrīd... piedzīvos, visticamāk, nākamos reālos krimināprocesus.

Es domāju, ka mums jābeidz būt tam klēpja sunītim, kas pie žoga pirmais skrien un uz kaut ko rej. Tieši tā! Mums jāsāk par mūsu valsti uztraukties. Un tas ir principiāli un drosmīgi.

Principiāli un drosmīgi nav paust paziņojumus, par kuriem nav jāuzņemas nekāda atbildība - ne materiāla, ne politiska... ne ar saviem amatiem, ne ar ko! Tas nav ne princips, ne drosme. Princips un drosme ir aizstāvēt savas valsts pilsoņus visupirms un pirms katra šāda lēmuma padomāt, vai šāds lēmums aizstāv Latvijas Republikas pilsoņus, tajā skaitā - manis nosaukto Mārtiņu Eikenu, kurš saņēma 500 eiro lielu sodu par dziedāšanu 18. novembra vakarā pie Brīvības pieminekļa. Par miermīlīgu dziedāšanu pie Brīvības pieminekļa.

Es aicinu nebalsot par šādu lēmuma projektu, jo nebalsošana ir pareizā rīcība. Nebalsošana nevis tāpēc, ka mums katram nevarētu būt pozīcija (vai mēs esam Navaļnija kunga atbalstītāji vai oponenti), bet tāpēc, ka Latvijas Republikas parlamentam, Saeimai, nav uzdevums būt starptautiskam policistam, jo Latvijas Republika un tās parlaments nevar šādu funkciju izpildīt. Tai nav tāda spēka, tai nav tādas ietekmes. Un šādas funkcijas uzņemšanās var tikai un vienīgi kaitēt mums pašiem.

Latvijas Republikai, ja tā grib kļūt bagāta valsts - bagāta valsts, kur grib atgriezties latvieši un Latvijas Republikas iedzīvotāji! -, vajadzētu saglabāt neitralitāti, mācīties no Šveices vai no citām turīgām un bagātām valstīm, jo... Es nezinu, kā jūs, bet personīgi es negribu staigāt prievītē un pastalās un nezināt, vai maniem bērniem būs laba izglītība un vai viņiem arī nebūs jāaizbrauc no Latvijas, tāpēc ka šeit ir nabadzīgi. Es gribu dzīvot bagātā valstī, pārtikušā valstī, turīgā valstī, bet, lai to izdarītu, tādai zemei kā Latvija ir jāprot ieturēt neitralitāti attiecībā pret notikumiem ārvalstīs.

Savukārt, ja tā nespēj ieturēt šo neitralitāti, tad tas būtu jādara bez divkosības - tādā gadījumā šodien būtu jāapstiprina paziņojums gan par Navaļniju, gan arī, piemēram, par notikumiem Nīderlandē - par to, ka tur policija sita miermīlīgus demonstrantus, kuri protestēja pret šiem bezjēdzīgajiem kovida dēļ noteiktajiem ierobežojumiem. Un tad būtu jābūt arī paziņojumam - politiskam paziņojumam! -, ka tas, ka policija uzliek sodu Latvijas Republikas pilsoņiem par dziedāšanu pie Brīvības pieminekļa, ir nepieņemama lieta demokrātiskā valstī. Ja jau mēs par demokrātiju un cilvēktiesībām runājam.

Un tad es balsotu par visiem trim jautājumiem "par", ja tādi būtu ielikti Saeimas sēdes darba kārtībā.

Bet, tā kā tas ir izrauts no konteksta un tā kā tas kaitē Latvijas Republikas interesēm, es nebalsošu. Un aicinu visu sabiedrību ieklausīties tajā, ko es saku: katrs šāds paziņojums, kas ir bijis vēsturiski, vienmēr ir bijis vai nu pēc nepopulāriem lēmumiem, kad jūs, tautu, kārtējo reizi apzog, vai arī tad, kad neizpilda kādu solījumu, ko politiķi jums ir devuši. Tad uzliek šito te "Krievi nāk!" un par tiem okupantiem, un visu pārējo... un par problēmām citās valstīs - Somālijā vai kur tur, vai Krievijā... Nu, Krievija - kā parasti, tas ir tas galvenais, jo populāri to spēlēt ir. Un tad var nerisināt mūsu valsts iekšējās problēmas. Bet mums jārisina mūsējās problēmas. Un es balsošu "par" citu valstu nosodīšanu tad, kad arī Navaļnija kungs sāks nosodīt mūsu politiķu rīcību - to, ka soda mūsu cilvēkus par dziedāšanu pie Brīvības pieminekļa. Kaut vai par to.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds deputātei Inesei Voikai.

I. Voika (AP!).

Labrīt, kolēģi! Mēs savukārt aicinām atbalstīt šo lēmumu... Saeimas lēmuma projektu, jo tur, kur valsts vara pārkāpj pati savu konstitūciju un starptautiskās saistības, tur, kur cilvēki cīnās par brīvību un aizstāv savas tiesības, mums jābūt līdzās un jāreaģē.

Mēs aicinām nekavējoties izbeigt politisko oponentu, mediju un sabiedrisko aktīvistu, to skaitā Krievijas nevalstiskās organizācijas "Fonds cīņai pret korupciju" locekļu, vajāšanu, iebiedēšanu un apspiešanu, kā arī citus cilvēktiesību pārkāpumus. Tur, kur cilvēkus uz ielām nesargā viņu

pašu vara, viņi raugās uz citām valstīm, uz starptautisko sabiedrību un gaida atbalstu, un gaida rīcību.

Šis Saeimas paziņojums ir aicinājums mūsu kolēģiem Viļņā, Tallinā, Stokholmā, Bratislavā, Lisabonā, Atēnās un Budapeštā, aicinājums mūsu kolēģiem Briselē, aicinājums Eiropas Savienības valstu parlamentiem neklusēt un parādīt principiālu nostāju, un deleģēt savus valstu ārlietu ministrus pieņemt vajadzīgos lēmumus Eiropas Savienības līmenī. Mēs aicinām arī kolēģus Biškekā un Belgradā... un aicinām visu Eiropas Padomi reaģēt uz Krievijas rīcību, jo Krievija ir šīs organizācijas dalībvalsts un tai ir saistoši tie principi, kuri šobrīd tiek pārkāpti.

Šis ir aicinājums mūsu transatlantiskajiem partneriem rīkoties saskaņoti un nevilcinoties. Ir jāiedarbina spēcīgākais mehānisms, kas šobrīd ir spēkā gan ASV, gan Eiropas Savienībā, - tā saucamais Magņitska likums, kurš ļauj noteikt sankcijas par cilvēktiesību pārkāpumiem un kurš ir nosaukts Krievijas cietumā nomocīta trauksmes cēlēja vārdā.

Eiropā pirmās šādu likumu pieņēma Baltijas valstis, un kopš 2018. gada tas ir spēkā Latvijā. Kopš pagājušā gada, tas ir, 2020. gada, decembra tāds regulējums ir spēkā arī visā Eiropas Savienībā. Un šis mehānisms tagad ir rūpīgi jāiedarbina, bet - bez kompromisiem.

Valsts vara, kas ir gatava iet pret saviem pilsoņiem, vienmēr ir ievainojama. Visbiežāk (un tas noteikti sakāms par Krievijas eliti) tā ir ievainojama savā mantkārībā un ilgās, tieksmē pēc luksusa dzīvesveida, kuru būtu grūti nopelnīt godīgā ceļā, ar godīgu valsts darbu.

Tieši Alekseja Navaļnija vadītais pretkorupcijas fonds ir izveidojis daudzus materiālus par Krievijas varai pietuvinātajiem un viņu luksusa dzīvesveidu lepnākajos Eiropas kūrortos, braucienus ar jahtām pa Vidusjūras ostām un dārgus lidojumus privātās lidmašīnās. Pēdējais video, ko pasaulē uz šo dienu ir noskatījušies jau 107 miljoni skatītāju, ir par prezidenta Putina saikni ar miljardu vērtu īpašumu Melnās jūras piekrastē.

Eiropas Savienībai būtu noteikti jādomā par to, kā Krievijā atbalstīt neatkarīgu žurnālistiku un iespējas paust neatkarīgu viedokli, vispirms, protams, izmantojot masu medijus un internetu, lai alternatīvais viedoklis būtu pieejams arī Kremļa kontrolēto mediju skārumā esošiem cilvēkiem. Šajā jomā mums vajadzētu ieguldīt daudz vairāk.

Runājot par šodienas lēmumu, jāteic, ka Navaļnijs ir jāatbrīvo, tāpat kā tie demonstrāciju laikā aizturētie tūkstoši - citi Krievijas pilsoņi. Un Eiropas Savienībai ir jāvienojas par jaunām sankcijām, un tas jādara nevilcinoties.

Es un mani kolēģi no "Attīstībai/Par!" - mēs atbalstām Saeimas rezolūciju, aicinām kolēģus arī balsot "par" un aicinām visus Eiropā rīkoties bez kavēšanās.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Kristai Baumanei.

K. Baumane (AP!).

Cienījamā sēdes vadītāja! Godātie kolēģi un visi, kas mūs skatās un klausās! Mūsu kaimiņvalstī Krievijā opozīcijas politiķim Aleksejam Navaļnijam šonedēļ piesprieda gandrīz trīs gadu cietumsodu par to, ka varas iestādēm it kā nebija informācijas par viņa atrašanās vietu, par ko viņam bija jāinformē iestādes saskaņā ar iepriekšējo tiesas spriedumu, ko par politiski motivētu atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa. Visa pasaule gan zināja, ka Navaļnijs atrodas Vācijā, kur

atkopjas pēc noindēšanas mēģinājuma. Ir pat ziņas, ka par to bija lietas kursā Krievijas prezidents, bet atbildīgie ierēdņi acīmredzot - ne.

"Navaļnija spriedums nozīmē, ka likums mūsu valstī nepastāv, un tas jebkurā brīdī var skart arī mani," tā "Panorāmas" sižetā vakar teica kāda protestētāja Maskavas ielās.

Kolēģi, ko mēs varam darīt? Latvija ir Eiropas Savienībā, kas ir vērtību un tiesiskuma savienība. Kopā ar Krieviju mēs esam arī Eiropas Padomes dalībvalsts. Mūsu galvenie ieroči ir attieksme un vārdi, kādos to formulējam. Nākamās ietekmes sviras ir sankcijas kopā ar mūsu sabiedrotajiem.

Krievija grib tirgoties ar pārējo pasauli, tātad arī ar Eiropu, un baudīt demokrātiskās Eiropas un pasaules brīvības sniegtās priekšrocības. Krievijas amatpersonām un oligarhiem ir gan banku konti, gan grezni īpašumi Eiropas valstīs, un ir nepieņemami, ka mēs kā Eiropas Savienība to pieļaujam, labi zinot, ka nauda, kas par tiem samaksāta, ir korupcijas laupījums.

"Sankcijas kož," vakar LTV ziņās komentēja mūsu vēstnieks Krievijas Federācijā Māris Riekstiņš.

Rīt Eiropas Savienības augstākajam diplomātam ir plānotas sarunas ar Krievijas ārlietu ministru. Ja pēc tām nesekos Navaļnija atbrīvošana, Eiropas Savienībai ir izlēmīgi jādemonstrē politiskā griba un ar kopīgu sabiedroto sankciju palīdzību jākož tur, kur sāp.

Saeimas paziņojums par tiesas sprieduma pasludināšanu Alekseja Navaļnija lietā un par opozīcijas, pilsoniskās sabiedrības un mediju apspiešanu un vajāšanu Krievijā ir gan skaidrs signāls mūsu kaimiņvalstij, gan atbalsts mūsu sabiedrotajiem tālākai rīcībai. Sankcijas kož, un ir pienācis laiks parādīt zobus Eiropas un plašākā mērogā - kopā ar visiem sabiedrotajiem -, lai aktīvi aizstāvētu vērtības, par kurām iestājamies, - demokrātiju, cilvēktiesības, vārda un pulcēšanās brīvību un citas.

Godātie kolēģi! Aicinu atbalstīt Ārlietu komisijas sagatavoto paziņojumu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vjačeslavam Dombrovskim.

V. Dombrovskis (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labrīt, godātie kolēģi! Šodien notiekošais man ļoti atgādina viena cilvēka vārdus. Viņš teica: "Tie ir mani principi. Ja jums tie nepatīk - nu, man ir citi."

Kāda ir vērtība, kolēģi, tiem principiem, kuri ir tikai tad, kad tas esot izdevīgi, komfortabli?! Tad, kad tas vairs nav izdevīgi, - tad tie principi pazūd.

Manuprāt, vislabākais signāls un piemērs nāk no tiem, kas dzīvo atbilstoši tiem principiem, tām vērtībām, ko viņi ir deklarējuši. Ja kaut kādi paziņojumi vai aicinājumi ievērot vērtības nāk no tiem cilvēkiem vai no tām valstīm, kuras pašas nedzīvo atbilstoši tām vērtībām un tiem principiem, tad - labākajā gadījumā - tie aicinājumi tiks interpretēti kā divkosīgi un nekāda efekta nebūs.

Kolēģi, vislielākais efekts - vislielākais efekts! -, ja jūs vēlaties kādu mācīt vai kādu aicināt ievērot principus, nāk no tā, ka jūs paši, mēs paši dzīvojam un strādājam atbilstoši tiem principiem.

Un šeit, kolēģi, es vēlos jums, īpaši koalīcijas deputātiem, uzdot tādu jautājumu - vai mēs konsekventi iestājamies par šiem principiem, par tām vērtībām, par cilvēktiesībām visā pasaulē? Vai arī tad, kad, piemēram, tādā valstī kā Saūda Arābija notiek cilvēktiesību pārkāpumi, - vai arī tad mēs redzam šādu rezolūciju, šādu lēmuma projektu no Ārlietu komisijas? Vai mēs kaut kādu tādu lēmuma projektu tikām redzējuši pirms diviem gadiem, kad kaut kas bija noticis ar vienu Saūda Arābijas žurnālistu? Es tādu lēmuma projektu neatceros. Ja mēs proklamējam šos principus un šādi rīkojamies, mums jābūt gataviem šādi rīkoties arī tad, kad notiek cilvēktiesību pārkāpumi jebkurā valstī pasaulē, jo savādāk - kurš tad ņems nopietni šādus mūsu paziņojumus?

Otrais jautājums, ko es jums, kolēģi, vēlos uzdot. Šis lēmuma projekts ir aicinājums izbeigt demokrātiskās opozīcijas apspiešanu un vajāšanu Krievijas Federācijā. Tāds jautājums, kolēģi, - kura partija mūžīgi sēž opozīcijā mūsu Saeimā? Vai kāds no jums kādreiz šo partiju ir nosaucis par krievu partiju? Vai tā tas varēja būt? Vai jūs neesat tie, kas partijas mūsu valstī klasificē kā latviešu partijas un krievu partijas?

Kolēģi, mūsu valstī 40 procenti iedzīvotāju pēc savas tautības nav latvieši - 40 procenti! Uzdodiet sev jautājumu, kolēģi, - kāds ir nelatviešu īpatsvars mūsu valdībā, kāds ir nelatviešu īpatsvars jūsu partijās? Kāds ir nelatviešu īpatsvars starp deputātiem Nacionālajā apvienībā, piemēram?

Tātad... Mēs šodien balsosim par aicinājumu Krievijai pareizi izturēties pret opozīciju, bet - kā jūs izturaties pret opozīciju? Cik procentu nelatviešu ir tajā opozīcijas partijā? Kā jūs paši izturaties pret šo partiju, pret šiem pašiem nelatviešiem, kas dzīvo mūsu valstī, pret viņu balsīm, pret viņu izvēli? Vai nav tā, ka tie deputāti, kurus viņi izvēlas, mūžīgi sēž opozīcijā?

Un vēl beidzot - trešais. Šis jautājums specifiski ir par mūsu nesenu citu šādu rezolūciju, kuru es arī esmu atbalstījis... biju atbalstījis. Es runāju par Baltkrieviju. Mēs toreiz balsojām par līdzīga rakstura rezolūciju. Un tad mēs, nu, faktiski arī aicinājām vismaz tos Baltkrievijas biznesus, cilvēkus, kas bēg no Baltkrievijas, no tā, ko ar viņiem tur dara...

Un tagad, pavisam nesen, kolēģi, mums Saeimā parādījās likumdošanas iniciatīva, lai šie cilvēki varētu ātrāk sākt strādāt. Kola kungs, kā jūs balsojāt par šo priekšlikumu? Vai jūs to atbalstījāt? Ko, jūsuprāt, tas saka par tām vērtībām? Vai jums tās vērtības ir vienas un tās pašas gan tad, kad tas esot izdevīgi, gan arī tad, kad tas nav tik ļoti politiski izdevīgi?

Tātad... Kolēģi, pat tad, ja tie pareizie vārdi nāk no tiem, kas... es zinu, kas... es redzu, kas seko tiem vārdiem... es domāju, ka tas nav iemesls, lai tos pareizos vārdus neatbalstītu. Bet es jūs, kolēģi, tomēr aicinu rūpīgi padomāt par to, vai jūs vienmēr paši sekojat tiem vārdiem un tām vērtībām, ko jūs proklamējat, - vai sekojat arī tad, kad tas nav politiski izdevīgi, arī tad, kad par to kaut kas jāmaksā.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Rihardam Kolam.

R. Kols (NA).

Cienījamā sēdes vadītājas kundze! Cienījamie, godātie kolēģi! No manas puses - īsas replikas par līdz šim dzirdēto.

Nu, sāksim ar iepriekšējo runātāju. Laikam neizprot nedz paziņojuma būtību, nedz tajā iekļautos faktus un atsauces... un to lietu būtību, ja piemin salīdzinājumus ar Saūda Arābiju... un kādēļ nav

viena vai otra reakcija... Es neatminos, ka Saūda Arābija būtu Eiropas Padomes dalībvalsts un tai būtu saistoša arī Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija.

Starp citu, Krievijas Federācija ir tāda, un tai ir saistoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumi. Bet, kā redzam, ir selektīva to izpilde vai... pretēji - ja tas neatbilst kaut kādām valdošā režīma interesēm, tos var nepildīt, tos var pārkāpt un sēt nihilismu ne tikai Krievijā, nacionālajā līmenī, bet graut arī starptautiskos tiesību principus. Tā ir viena replika.

Nu, protams, visādos jautājumos var pagriezt... ka šeit dažāda uztvere ir par vērtībām...

Te pieminētais Imigrācijas likums baltkrievu patvēruma meklētāju... Nu izlasiet, kolēģi, kārtīgi šo grozījumu... priekšlikumu iesniedzēju... anotāciju, kura atzīst, ka arī trīs mēnešos izskata šos pieteikumus, problēmas nav.

Tāpat arī, minot citu Eiropas Savienības dalībvalstu praksi... Tas viss ir spēkā, jo reducēt tikai uz Baltkrievijas... tā īstenībā ir sabiedrības maldināšana. Tie grozījumi ir daudz plašāki, attiecas uz jebkuru patvēruma meklētāju. Un apgalvojums, ka tie ir tikai 100 cilvēki gadā... Jā, šogad ir, nākamgad varbūt arī nav. Bet līdz ar to tas mazdrusciņ... baltiem diegiem šūti šie pārmetumi.

Un noslēdzot... Arī vēl debatētāju, kas runāja... Nu, Stepaņenko kundzei es vēlētos atgādināt, ka mēs neesam PSRS un cilvēkiem netiek piešķirtas darba vietas. Un, ja runājam par sankcijām, tas ir skaidri jau sen zināms, ka tās sankcijas ir mērķētas pret konkrētām amatpersonām, kas ir iesaistītas cilvēktiesību pārkāpumos. Šīs sankcijas nekādā veidā netiek vērstas pret Krievijas iedzīvotājiem. Bet, nu, ja vajag aizstāvēt valdošo režīmu Krievijā, tad jādara ir tas, kas ir jādara... ko jūs arī paužat savās uzrunās.

Attiecībā uz Gobzema kunga pausto. Virkni reižu Gobzema kungs ir... Viņš uzskata, ka viņa tiesības ir pārkāptas, viņš vērsīsies Eiropas Cilvēktiesību tiesā. Viņš saprot, kāda nozīme ir Eiropas Cilvēktiesību tiesai un ka dalībvalstīm, kas arī ir ratificējušas Eiropas konvenciju par cilvēktiesībām, šie spriedumi būtu jāpilda.

Šis paziņojums ir ļoti tiešā mērā saistīts ar cilvēktiesību ievērošanu, starptautisko saistību izpildi, starptautisko tiesību izpildi. Un, ja ir nepieciešams izprast paziņojuma jēgu, es domāju, mēs varam abstrakti iztēloties, ka paziņojumā... vārdu "Aleksejs Navaļnijs" vietā es ieliktu "Aldis Gobzems". Vai retorika tad būtu joprojām tāda pati, vai tomēr saprastu, kādēļ ir nepieciešams paust šādu un ne savādāku nostāju?

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds debatēs deputātam Uldim Budriķim.

U. Budriķis (JK).

Sveicināti, godātie kolēģi! Cienītā sēdes vadītāja! Es vēlos akcentēt vēlreiz tos pašus punktus, ko es minēju un akcentēju gan ārlietu debatēs, gan Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā, kad Krievijas Federācijai tika apstrīdētas pilnvaras.

Es akcentēju, ka runa nav par Navaļniju kā tādu, bet... un arī ne par Putina pilīm, par vīna dārziem, par personīgajām sporta un hokeja hallēm zem zemes... Runa pagājušonedēļ bija par tiem teju trīsarpus tūkstošiem cilvēku, kuriem cilvēktiesības tiek... uz tām tiek uzspļauts. Šobrīd šis skaitlis ir vairāk nekā dubultojies. Tas norāda tikai uz to, ka kopēji starptautiskais spiediens nav bijis pietiekams. Ir jābūt tiešām konkrētām, mērķētām sankcijām pret visām iesaistītajām

pusēm - sākot no prokuroriem līdz pašai tiesai, kas arī klaji ignorēja Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolemto, kā arī, lai arī tas procedurāli ir grūti iespējams, ir nepieciešams akcentēt to, ka jāatņem, vismaz jācenšas vēlreiz atņemt balsstiesības un aizliegt Krievijas Federācijas delegācijai piedalīties Eiropas Parlamentārajā asamblejā... Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā.

Bet arī vēlreiz gribu akcentēt, ka runa nav par Navaļniju kā personu, tas ir par tiesiskumu, par cilvēktiesību ievērošanu kā tādu, jo mēs nebūt nevaram, arī atskatoties uz pagātni, atbalstīt vairākas lietas, ko Navaļnijs kā persona, kā Krievijas politiķis ir teicis un izteicis saistībā ar ārpolitikas jautājumiem, bet mēs nedrīkstam būt vienaldzīgi pret to, ka tiek pārkāptas cilvēktiesības Krievijā.

Tāpēc, godātie kolēģi, es visnotaļ aicinu atbalstīt šo lēmuma projektu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Nikolajam Kabanovam.

N. Kabanovs (SASKAŅA).

(Skaņas defekts.)... sēdes vadītāja! Godātie kolēģi! Pazīstamais krievu dzejnieks Aleksandrs Puškins 19. gadsimtā ir teicis (citāts): "Protams, es nicinu savu tēvzemi no galvas līdz kājām, bet mani kaitina, ja ārzemnieks dalās ar šo sajūtu ar mani." (Citāta beigas.)

Es vēlos pieskarties tādam aspektam kā nacionālais lepnums. Katrai valstij piemīt šāda parādība... un katrai tautai. Diez vai Latvijas cilvēki būtu priecīgi noskatīties, ja uz Latviju tiktu izdarīts tāds starptautiskais spiediens, kā to dara šobrīd attiecībā uz Krieviju.

Neskatoties uz to, vai ir taisnība Aleksejam Navaļnijam vai nav, viņu atbalsta diezgan daudz vidusslāņa, lielas pilsētas, bet viņam pašlaik trūkst atbalsts tā tīri aritmētiski, jo, teiksim tā, strādājošie cilvēki, valsts ierēdņi... viņi pārsvarā atbalsta esošo valdību.

Vai ar tādiem paziņojumiem, kā mēs šodien gribam izdarīt, mēs veicinām tautas saliedētību Krievijā ap opozīciju? Cilvēki varbūt ienīst esošo režīmu, bet viņi ir pret starptautisku iesaisti iekšzemes procesos. Krievija pati 1991. gadā izdarīja savu izvēli. Bija asinsizliešana Maskavas ielās, bija upuri, bet cilvēki izdarīja demokrātisku izvēli. Diez vai pašlaik mums vajag veicināt ar savām neveiklajām darbībām... provocēt apvainošanu, teiksim tā... vai vajag apvainot cilvēkus par ārzemju aģentiem un tā tālāk.

Es uzmanīgi skatījos gan valsts, gan neoficiālos Krievijas medijus sakarā ar Navaļnija procesu, un bija ļoti daudz teikts par ārvalstu diplomātiem šajā tiesas prāvā, arī par Latvijas vēstniecības darbiniekiem. Vai mēs darām pareizi, sūtot savus diplomātus uz šo pasākumu? Tas ir šaubīgs jautājums. Varbūt mums vajag skatīties no malas un nepiesaistīt tādu uzmanību, lai cilvēkus sauktu par ārvalstu aģentiem.

Krievija vienmēr diezgan sāpīgi uztver savas suverenitātes jautājumu. Ir cilvēki, kas ir pret Putinu, dažas nometnes, ir cilvēki, teiksim tā, kreisā opozīcija, nacionālpatriotiskā opozīcija. Navaļnijs ar saviem piketiem atbilst tikai vienai daļai - aptuveni diviem līdz pieciem procentiem tā sauktās liberālās opozīcijas. Starp citu, viņu nometnē ir daži, teiksim tā, virzieni, piemēram, Mihails Hodorkovskis - viņš ieņem pavisam citu nostāju, viņš ir pretrunā ar Navaļniju.

Pret Navaļniju arī runā viņa pagātnē tā sauktais krievu maršs. 2011. gadā viņš ņēma dalību nacionālistu gājienā Krievijā, un viņu, teiksim tā, tolaik Demokrātiskās savienības līdere Valērija Novodvorska asi kritizēja par to.

Vēl es gribētu pievērst uzmanību tam, ka šobrīd, protams, Navaļnijam ir grūti, viņš sēž cietumā, un pret cilvēku, kas sēž, es nekādi nevaru... teiksim tā, viņu kritizēt vai viņu apsaukāt.

Jebkurā gadījumā liekas, ka notikumi Krievijā ir vispār ļoti nopietni. Mums vajag arī skatīties uz tiem no savas iekšējās drošības viedokļa, bet arī neaizmirsīsim to, ka mūsu pašu zemē notiek visādi procesi, notiek cilvēku vajāšana politisko un, teiksim tā, tīri administratīvo iemeslu dēļ. Paskatīsimies, cik daudz cilvēku Latvijā ir aizturēti un sodīti ar administratīviem sodiem par komandantstundas neievērošanu. Tādi ir vairāki tūkstoši. Sodu skaits tuvojas miljoniem... un pats Valsts policijas priekšnieks Ruka kungs ir teicis, ka policija stāv uz izmisuma robežas, jo viņi nevar administrēt šos pārkāpējus, sodīt viņus un tā tālāk.

Protams, Latvijā mums ir savādāk nekā Krievijā. Pie mums nesit ar nūjām, nesit ar elektrošoku. Bet jautājums - vai mūsu policijas operatīvajām vienībām nav tādu speclīdzekļu kā gumijas nūjas, elektrošoks, ūdens lielgabals un tā tālāk? Tas viss ir. Visi speciālie līdzekļi ir gatavi nemieru apspiešanai, cilvēku aizturēšanai un viņu nogādāšanai uz... īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Ko tas nozīmē? Tas nozīmē tikai to, ka mēs ne ar mazu burtu neatšķiramies no Krievijas. Ikviens režīms vēlas sevi nosargāt no opozīcijas, un ir tikai apstākļu sakritība, ka šobrīd Latvijā esošā valdība nepiemēro tādus līdzekļus, kā piemēro Krievija. Tas ir tikai jautājums... laika jautājums. Varbūt tas būs rīt vai varbūt nebūs, bet tas viss atkarīgs no kopējās politiskās situācijas valstī, no opozīcijas un koalīcijas mijiedarbības, no tā, kā mēs varam vai nevaram atrast kopīgu valodu par lietām. Tas ir vajadzīgi un sarežģīti šajā krīzes situācijā.

Man liekas, ka nevajag tagad pastiprināt iekšējo spriedzi Latvijā, izdarot tādus nepārdomātus paziņojumus. Tāpēc es nepiedalos šajā balsojumā un lūdzu pārējos kolēģus nepiedalīties.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Jūlijai Stepaņenko otro reizi.

J. Stepaņenko (pie frakcijām nepiederoša deputāte).

Jā, godātie kolēģi! Nu, droši vien ir visai grūti piedalīties šādās debatēs, kurās varbūt ir kāds no cilvēkiem, kuram dažādu apģērbu detaļas izraisa pārāk lielu fantāziju. Un es arī, protams, varētu nolasīt dažādus ētikas kodeksus - gan arī par uzvedību, gan arī par uzvedību ģimenes dzīvē -, bet mēs par to šobrīd nerunāsim.

Es gribētu atbildēt Kola kungam par to, ka Kola kungs man aizrādīja, ka šī nav Padomju Savienība un ka te nedod darbus. Kola kungs acīmredzot nav radījis nevienu darba vietu un nav piedāvājis darba vietu nevienam cilvēkam, ja viņš manis teikto tulko PSRS kategorijās.

Bet mēs runājam konkrēti par darba vietām, kuras pazaudēs cilvēki, kuriem vienkārši nebūs, ar ko barot savu ģimeni, savus bērnus. Un Kola kungs nekādā gadījumā nespēs atrisināt šo problēmu, jo viņš droši vien neprot radīt darba vietas. Jā, viņš prot iekārtot darbā pie sevis, bet darba vietas radīt tā, lai cilvēkiem būtu iespēja augt darbā, tātad attīstīties un strādāt savas ģimenes labā, droši vien, ka ne.

Par Padomju Savienību Kola kungam noteikti vajadzētu atcerēties ļoti bieži, uzrakstīt uz sienas kabinetā, kaut kur ierāmēt šādu ierakstu, ka šī nav Padomju Savienība, un katru reizi uz šo uzrakstu skatīties, tieši tāpat kā mēs skatāmies uz Satversmes 1. un 2. pantu, kas mums Saeimas Sēžu zālē ir. Katrreiz skatīties uz šo uzrakstu, atcerēties, ka šī nav Padomju Savienība, šī ir demokrātiska, brīva valsts. Tad kad Kola kungs kārtējo reizi mēģinās apspiest opozīciju tās centienos iestāties par Latvijas tautu, jo Kola kungs nav izņēmums. Kola kungs ir ļoti bieži balsojis... Mēs varam paņemt visus balsojumus par runas laika samazināšanu Saeimā budžeta debatēs - divtūkstošais... 2019. gada budžets, 2020. gada budžets, 2021. gada budžets. Kola kungs ir bijis klāt un balsojis par to, lai opozīcija mazāk runātu par partijas finansējuma saņemšanu Kola kungam un viņa biedriem. Viena minūte, divas minūtes - tāda bija ņirgāšanās par Saeimas opozīciju.

Šī nav Padomju Savienība, šeit ir tiesības runāt opozīcijai un pārējiem. Šeit nav Padomju Savienība, mēs nedrīkstam aizliegt cilvēkiem izteikt savu viedokli. Kola kungs arī tāpat vēlētos darīt ar tiem cilvēkiem, kuri droši vien grib painformēt sabiedrību par dažādu valdības darbu problemātiku.

Šī nav Padomju Savienība, mēs nedrīkstam ierobežot vārda brīvību, pret ko arī Kola kungs iestājās dažādos likumprojektos. Lūdzu, iegaumējiet, Kola kungs, jo mēs to visu zinām. Mēs gribam cīnīties par vārda brīvību, par viedokļu daudzveidību un par tiesībām izteikties opozīcijai, cīnoties par sabiedrības interesēm.

Lūdzu, atcerieties to, lūdzu, atcerieties! Es jums varu uzdāvināt arī tādu rāmīti, lai jūs varētu ierāmēt šo teicienu un atcerēties. Mums visiem no tā būs labāk.

Paldies, kolēģi.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates.

Vārds Aldim Gobzemam otro reizi.

Gobzema kungs, vai jums pietiks debatēm ar trijām minūtēm?

A. Gobzems (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Man pietiks, man pietiks. Es īsti nesapratu to Kola kunga demagoģisko salīdzinājumu par mani un Navaļniju, bet tas gan ir ļoti interesanti. Kola kungs, es jūs aicinātu nākamajā sēdē iekļaut Ārlietu komisijas paziņojumu ar nosodījumu, ka Nīderlandē sit miermīlīgus protestētājus, kas sēž parkā. Tas būtu nu tā... Ja jūs pats baidāties uzrakstīt, mēs uzrakstīsim jums priekšā, tad paskatīsimies, vai jums ir divkosība vai nav divkosība, vai ir Padomju Savienība vai nav Padomju Savienība Latvijā.

Es nerunāšu par tiem visiem ierobežojumiem, par kuriem jūs vienmēr balsojat "par", lai ierobežotu opozīciju, Kola kungs!

Un trešā lieta, kas šajā kontekstā ir jāpasaka, - ir pilnīgi skaidrs, ka šādam paziņojumam nav nekādas nozīmes, pozitīvas nozīmes priekš Latvijas. Visam, ko dara Latvijas Republikas parlaments, ir jābūt pozitīvai nozīmei priekš Latvijas, priekš Latvijas cilvēkiem. Es neesmu dzirdējis, tostarp arī no Kola kunga, šādus izteikumus.

Ja mēs runājam par cilvēktiesībām. Kola kungs, es aicinu jūs pēc pārtraukuma uzkāpt... un tomēr nosodīt to, ka par latvieša - jūs esat no tās latviskās partijas, kas saka, ka tā ir 18. novembra

partija... uzkāpt tribīnē un pateikt, ka jūs nosodāt, ka latvieti, kurš dzied latviski 18. novembrī pie Brīvības pieminekļa "Dievs, svētī Latviju!", soda ar 500 eiro naudas sodu policija Latvijā. Jūs esat latviešu, 18. novembra partija - jūs tā sakāt, Kola kungs! Nu tad drosmi saņemieties! Vai arī jūs joprojām esat siltumnīcas augs, kā vienmēr visu mūžu esat bijis, starp citu. Tas būtu principiāli - iestāties par latviešiem, lai viņi var dziedāt "Dievs, svētī Latviju!" pie Brīvības pieminekļa bez sodiem, jo sodīt par to ir cilvēktiesību pārkāpums, smags cilvēktiesību pārkāpums, Kola kungs! Daudz smagāks cilvēktiesību pārkāpums nekā tie jautājumi, kurus jūs šodien risināt.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Kola kungs, Ārlietu komisijas vārdā...?

R. Kols. Paldies par viedokļiem... dažādiem viedokļiem.

Ārlietu komisijas vārdā aicinu deputātus balsot "par" Saeimas paziņojuma projektu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par tiesas sprieduma pasludināšanu Alekseja Navaļnija lietā un demokrātiskās opozīcijas, pilsoniskās sabiedrības un mediju apspiešanu un vajāšanu Krievijas Federācijā"! Lūdzu balsošanas režīmu! Par - 65, pret un atturas - nav. Lēmums pieņemts.

Kolēģi, ir pienācis laiks kārtējam pārtraukumam. Šīs sēdes darba kārtības izskatīšanu varam turpināt pēc pārtraukuma. Tātad pārtraukums līdz pulksten 11.00.

Vēl tikai dalībnieku reģistrācija. Tā sekmīgi noritējusi.

Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 13. Saeimas priekšsēdētājas biedre
Dagmāra Beitnere-Le Galla.

Sēdes vadītāja. Labdien, godātie kolēģi! Turpinām 4. februāra otro attālināto ārkārtas sēdi pēc pārtraukuma.
Darba kārtībā - lēmuma projekta izskatīšana.

Lēmuma projekts **"Par Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra rīkojumu Nr. 53, ar kuru grozīts 2020. gada 6. novembra rīkojums Nr. 655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu""**.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas vārdā -deputāts Juris Rancāns. Lūdzu!

J. Rancāns (JK).

Labdien, godātie kolēģi! Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija 2021. gada 3. februāra sēdē izskatīja Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra rīkojumu par grozījumiem izsludinātajā ārkārtas situācijā.

Es gribēju teikt, ka lielu izmaiņu nav, faktiski jauni ierobežojumi arī nav noteikti. Rīkojums attiecas tikai uz divām lietām, proti, tas nosaka rīcību un nosacījumus attiecībā uz tām personām, kuras atbrīvojas no ieslodzījuma vietām, bet kurām nav patstāvīgas dzīvesvietas, kur pavadīt karantīnas vai pašizolācijas laiku, ja viņi ir kovidpozitīvi vai arī ja viņi ir bijuši kontaktpersonas.

Savukārt otrs grozījums paredz NEPLP tiesības nodot Latvijas sabiedrisko mediju veidotos ziņu un informatīvos raidījumus bezatlīdzības lietošanā citiem medijiem, kā arī lemt par raidījumu lietošanas pārtraukšanu, ja konkrētais medijs nepilda attiecīgos nosacījumus.

Komisijā, uzklausot valdības pārstāvjus, iestādes, tiesību ekspertus, valdības noteiktie grozījumi ārkārtas situācijas rīkojumā tika atzīti par pamatotiem, samērīgiem, konkrētajā situācijā nepieciešamiem.

Tāpēc aicinu atbalstīt komisijas sagatavoto lēmuma projektu.

Paldies, kolēģi.

Sēdes vadītāja. Paldies ziņotājam.

Debatēs nav neviens pieteicies.

Tādā gadījumā lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra rīkojumu Nr. 53, ar kuru grozīts 2020. gada 6. novembra rīkojums Nr. 655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu""! Lūdzu, balsosim! Par - 62, pret - 1, atturas - 13. Lēmums pieņemts.

Kolēģi, ar šo balsojumu mēs noslēdzam 4. februāra otro attālināto ārkārtas sēdi.

Vēl deputātu klātbūtnes reģistrācija. Tā ir noslēgusies.

Darbu turpināsim ar 4. februāra trešo attālināto ārkārtas sēdi pēc 15 minūtēm.

SATURA RĀDĪTĀJS
13. Saeimas ziemas sesijas 13. (attālinātā ārkārtas) sēde
2021. gada 4. februārī

Lēmuma projekts **"Par tiesas sprieduma pasludināšanu Alekseja Navaļnija lietā un demokrātiskās opozīcijas, pilsoniskās sabiedrības un mediju apspiešanu un vajāšanu Krievijas Federācijā"** *(Nr. 562/Lm13)*
(Dok. Nr. 3535A)

- Ziņo - dep. R. Kols

- Debates
  - dep. J. Stepaņenko
  - dep. A. Gobzems
  - dep. I. Voika
  - dep. K. Baumane
  - dep. V. Dombrovskis
  - dep. R. Kols
  - dep. U. Budriķis

- dep. N. Kabanovs
- dep. J. Stepaņenko
- dep. A. Gobzems

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

Lēmuma projekts **"Par Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra rīkojumu Nr. 53, ar kuru grozīts 2020. gada 6. novembra rīkojums Nr. 655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu""** *(Nr. 564/Lm13)*(Dok. Nr. 3537)

- Ziņo - dep. J. Rancāns

Informācija par reģistrācijas rezultātiem

Informācija par ārkārtas sēdi

Balsojumi

Datums: 04.02.2021 10:30:34 bal001
Par - 65, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par tiesas sprieduma pasludināšanu Alekseja Navaļnija lietā un demokrātiskās opozīcijas, pilsoniskās sabiedrības un mediju apspiešanu un vajāšanu Krievijas Federācijā (562/Lm13)

Datums: 04.02.2021 10:31:05 bal002
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 04.02.2021 11:05:59 bal003
Par - 62, pret - 1, atturas - 13.
Balsošanas motīvs: Par Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra rīkojumu Nr.53, ar kuru grozīts 2020. gada 6. novembra rīkojums Nr. 655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (564/Lm13)

Datums: 04.02.2021 11:06:18 bal004
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Sēdes videotranslācija
04.02.2021. 9.00 9.20 11.00

04.02.2021. 9.00 9.20 11.00 11.20 13.30 15.30 17.30 18.05

* * * *

Videotransl.	**04.02.2022**	9.00	9.20	11.00	11.20	13.30	15.30	17.30	18.05

1. *pl. 09:00 4 min ZVĒRESTS stg 2187 sēde Nr.12-ziemas-sesija Egnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210204091901_saeima.lv.1_0_0
2. *pl. 09:20 1 h 07 min OTRĀ stg 2188 sēde Nr.13-ziemas-sesija-1-daļa Egnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210204103601_saeima.lv.1_0_0
3. *pl. 11:00 3 min stg 2188 sēde Nr.13-ziemas-sesija-2-daļa Beitnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210204111201_saeima.lv.1_0_0
4. *pl. 11:20 1 h 08 min TREŠĀ stg 2190 sēde Nr.14-ziemas-sesija-1-daļa Beitnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210204123401_saeima.lv.1_0_0
5. *pl. 13:30 1 h 23 min stg 2190 sēde Nr.14-ziemas-sesija-2-daļa Egnere*

https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210204150002_saeima.lv.1_0_0

6. *pl. 15:30 1 h 29 min stg 2190 sēde Nr.14-ziemas-sesija-3-daļa Beitnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210204170701_saeima.lv.1_0_0

7. *pl. 17:30 19 min stg 2190 sēde Nr.14-ziemas-sesija-4-daļa Egnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210204175401_saeima.lv.1_0_0

8. *pl. 18:05 58 min stg 2189 sēde Nr.10-ziemas-no28-jan-2-daļa Egnere*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20210204190601_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

8

Sēdes video translācija 04.02.2022 9.00 9.20 11.00 11.20 13.30 15.30 17.30 18.05

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2188
https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=f12a9a7e-01c4-4de2-aac1-17c1eb31e74a

---

04.02.2021. 13.Saeima trīspadsmitā sēde-ziemas sesija ārkārtas-attālināti *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Inese Lībiņa-Egnere, Dagmāra Beitnere-Le Galla*
2021.gada 4. februārī sēde (otrā) sākas pl. 09:20
sēde slēgta pl. 11:06, sēdes ilgums- 1 h 10 minūtes (neieskaita pārtraukumu)

Latvijas Republikas Saeimas
2021.gada 4.februāra
otrās attālinātās ārkārtas sēdes darba kārtība
15 minūtes pēc 2021.gada 4.februāra pirmās attālinātās ārkārtas sēdes beigām

	I. Prezidija ziņojumi	
	1. Par iesniegtajiem likumprojektiem	
	1. Lēmuma projekts **Par tiesas sprieduma pasludināšanu Alekseja Navaļnija lietā un demokrātiskās opozīcijas, pilsoniskās sabiedrības un mediju apspiešanu un vajāšanu Krievijas Federācijā** *(562/Lm13)* *par:65; pret:0; atturas:0 Dep. G. Eglītis iesniegumā raksta, ka tehnisku iemeslu dēļ (interneta savienojums) nav varējis nobalsot par lēmuma projektu. Viņa balsojums ir 'par'.* (Dok. Nr. 3535A)Balsojums: par 65, pret 0, atturas 0 Paziņojums Ārlietu komisija (Referents: Rihards Kols) Debates	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
	II. Lēmumu projektu izskatīšana	
	2. Lēmuma projekts **Par Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra rīkojumu Nr.53, ar kuru grozīts 2020. gada 6. novembra rīkojums Nr. 655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"** *(564/Lm13)* (Dok. Nr. 3537)Balsojums: par 62, pret 1, atturas 13 Paziņojums Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija (Referents: Juris Rancāns)	
	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
	Sēde beigusies 04.02.2021 11:06	

---

* * * *